

مصلحت کرده شد و شما در این باب چه تدبیر لازم میدانید. اکثریه در صلح رای داده اند که بقرار شرایط قرارداد اعلیحضرت ضیاء الملة والدین مرحوم و قرارداد شهید مرحوم هر گاه با شما مصالحه کنند شما قبول کنید. بنابراین لازم دانسته برای آن عالیجاه اطلاع فرمودیم که شما در این فقره چه مصلحت میدانید آنچه ب فکر شما میرسد و خیر میدانید بحضور والا معروض داشته نفری خود را بهمان جوش و خروش داشته در کاروائی های خود کوشش داشته باشید. تحریر یوم سه شنبه ۲۵ شهر شعبان المعظم ۱۳۳۷ امیرامان الله"

در ختم قسمت ۴ از نظر ما گذشت که:

۲۷ شعبان، ساعت ۹ صبح آتش شدید توپ و تفنگ از دو طرف شروع شد، که به اثر انداخت توپ ها استیشن ریل، چهارونی و قلعه دشمن و چندین جای دیگر صدمه برداشت. (در ادامه می خوانیم):

سپه سالار شخصاً بالای توپ ها حاضر بوده و امر آتش می داد. در این فرصت طیاره های دشمن به فعالیت پرداخته مخصوصاً بالای مواضع توپ ها بمباری کردند که منجر به شهادت چند تن شده و عده یی هم زخم برداشتند. با وصف حمله دشمن توپچی ها از خود شهامت نشان داده به وظیفه شان ادامه دادند.

مرمی های توپ به گدام دشمن تصادف کرده و باعث آتش سوزی شدیدی گردید که آتش شب و روز شعله ور بود. این واقعه دشمن را پریشان ساخته شروع به تخلیه مواضع خود نموده و به عقب نشینی پرداختند. شهر تل به تصرف اردو و قوای مجاهدین در آمد و ادویه زیادی از شفاخانه تل به دست آمد.

سپه سالار شب ۲۸ شعبان را در تل به سر بردند به اهالی و مسکونین آنجا تفقد کردند و متوجه بودند تا از طرف عسکر و مجاهدین صدمه یی برایشان نرسد.

عصر آن روز تهانه دیگری که بسیار مستحکم بود و از طرف افریدی ها محافظه می شد و بنا به عهدیکه افریدی ها قبلاً بسته بودند، با تفنگ های شان برآمده و خود ها را به اردو تسلیم کردند. از این تهانه مقدار زیادی جبه خانه و تیل خاک به دست آمد.

یک توضیح ضروری (جنرال اسدالله سراج):

"جریده خلق در زمان سلطه کمونیست ها در افغانستان که در رأس آن تره کی قرار داشت درباره اعلیحضرت نادرشاه شهید از قول این و آن مطالبی به نشر رسانیده و خواستند لطمه به شخصیت (سپه سالارمحمدنادرخان) و خدماتش وارد آورند.

"یکی نوشت که پدرم به وقت احتضار بمن گفت: "توپیکه بالای تل آتش کرد و باعث فتح آن گردید به دست من صورت گرفت" و دیگری نوشت که: "نادرشاه در اردوی انگلیس صاحبمنصب توپچی بود."

خود قضاوت کنید. نادرشاه هنگام مواصلت به افغانستان ۱۸ سال عمر داشت.

از این یاوه سرانی زیاد کردند و این خود یکی از طرفی است که کمونیست ها برای دگرگون جلوه دادن تاریخ یک کشور به کار می برند. اشخاص خدمت گذار را اگر زنده باشند نابود و اگر در قید حیات نباشند در انظار حقیر می سازند.

به ارتباط این موضوع روزی در مسافرت آخر خود (سردار اسدالله سراج) به امریکا با مرحوم رشتیا دیدن داشتم. صحبت از جراید زمان کمونیستی به میان آمد، مرحوم رشتیا گفتند: "یکی از همکاران سابقه ام که به مطبوعات کمونیستی کار می کرد، نزد آمد و گفت: "آمرم مرا خدمت شما فرستاده، تا شما که خود مؤرخ هستید و درباره افغانستان کتابی هم نوشته اید، هرگاه بر علیه نادرخان سپه سالار راجع به فتح تل چیزی بنویسید، سند معتبری

خواهد بود." مرحوم رشتیا گفتند: "چون برای معالجه خانم عازم سفر خارج از وطن بودم، گفتم در این مورد مطالعه کرده می نویسم تا چیزی خوبی حاصل شود و بدین بهانه خود را از شر خلاص کردم و به زودترین فرصت راه سفر را درپیش گرفتم."

دسته دیگری که در زمان سلطنت اعلیحضرت نادرشاه شهید، نسبت به سوء رفتار سرزنش شده بودند، نیز قلم فرسائی کردند. به طور مثال شخصی می نویسد: "در موقع حملهٔ تل سپه سالار نادرخان سوار اسپ شده می خواست فرار اختیار کند، ولی حضرت صاحب جلو اسپ را گرفته مانع رفتنش شد."

در حقیقت جناب حضرت صاحب قبل از حرکت سپه سالار جانب خوست، طرف غزنین و نواحی همجوار آن حرکت کرده بودند، تا اقوام تره کی، اندر، سلیمان خیل و غیره را برای جهاد آماده سازند.

بر گردیم به گفتار خود (سردار اسدالله سراج):

صبح هنگام ۲۶ شعبان طیاره های انگلیسی در فضا ظاهر شده شروع به بمباران نمودند. قوای عسکری و مجاهدین به شلیک توپ و تفنگ پرداختند و تلفات جانب افغانی بسیار ناچیز بود. در این گیر و دار کرنیل عبدالقیوم خان توپچی و کرنیل مبارک شاه خان از سپین وام به تل رسیدند و با پادشاه میرخان و جدران ها که تحت ادارهٔ ببرک خان بودند، بالای سنگرهای انگلیس هجوم برده، سنگر هارا به تصرف در آوردند و از همه مهمتر مخزن آب آشامیدنی که اردوی انگلیس از آن استفاده می کرد و همچنان مخزن آبیکه برای موآشی بود، به دست آمد و چهاونی تل محاصره گردید. قرار اخبار واصله قوای افغانی و مجاهدین دوشادوش یکدیگر جنگیده و موفقانه پیشروی کردند.

غرهٔ ماه مبارک رمضان اطلاع رسید که ۳۰ تن افریدی و یک تعداد پنجابی تاب گلوله باری که از طرف اردوی افغای به عمل آمد، نیآورده پا به فرار گذاشتند و چهاونی هنگو (واقع بین تل و کوهات) محصور گردید. از جانب دیگر مجاهدین قوم ورک زی دسته جمعی شامل محاربه شدند. افراد اردوی انگلیس که مرکب از اقوام سرحدی بودند، نزد سپه سالار آمده تسلیم شدند و بدان صورت تهانه های "وته خیل"، "شپانه"، "خیسوره" و "توت نرظ اوبو" که در شمال وزیرستان واقع می باشد، به تصرف قوای افغانی در آمد.

از جبههٔ ارگون که تحت امر رکاب باشی شاه ولی خان بود، خبر تصرف چهاونی "وايه" و "سروکی" رسید و فوج انگلیس که عبارت از وزیری ها بودند، قبلاً پیمان ایکه بسته بودند، انگلیس هارا کشته و جبه خانه را تاراج کردند.

همچنان از جبههٔ جاجی که تحت امر سرسروس شاه محمودخان بود اطلاع رسید که "پیوار" به تصرف در آمد و قوای افغانی موفقانه پیش قدمی نموده، تلفات دشمن سنگین و دو ضرب توپ دشمن از کار انداخته شد و از طرف افغان ها سه نفر به شهادت رسید. این موفقیت های پیهم قوای افغانی، اردوی انگلیس را که به سمت جلال آباد در حالت پیشروی بودند، وادار ساخت تا یک تعداد از قوای خود را به سمت جنوبی مقابل سپه سالار سوق دهند. در برخورد شدیدیکه بین قوای سپه سالار و اردوی انگلیس رخ داد ضربهٔ سنگین به اردوی انگلیس وارد آمد. چنانچه در راپور رسمی خود بر آن اعتراف کنند: "این تعرض و پیش قدمی نادرخان سپه سالار خوب استادانه و ماهرانه بود."^۱

^۱ مراجعه شود به فصل ۶ کتاب محاربهٔ افغان و انگلیس ۱۹۱۹ کلکته، از سلسلهٔ مطبوعات مرکزی حکومتی هند

در حالیکه سپه سالار پیشرفت می کرد و قوای نظامی و ملکی سرشار از کامیابی با هیجان می جنگیدند، امر آتش بس از مرکز صادر گردید مبنی بر اینکه انگلیس ها حاضر به مذاکره شده و خواهش آتش بس نموده اند. گرچه تمیل آن بالای اقوامیکه به انضباط عسکری آشنائی نداشتند، کار ساده یی نبود، ولی سپه سالار با تجربه و شناسائی ایکه با روحیات اقوام داشتند، سعی کردند آتش بس را بدون آنکه احساس ایشان را جریحه دار سازد عملی نمایند.

ادامه دارد

بخش های اول تا سوم را به کمک لینک های ذیل مطالعه می توانید:

بخش اول:

http://www.arianafghanistan.com/UploadCenter/Mayar_E/ehsan_m_nader_afghan_۱.pdf

بخش دوم:

http://www.arianafghanistan.com/UploadCenter/Mayar_E/ehsan_m_nader_afghan_۲.pdf

بخش سوم:

http://www.arianafghanistan.com/UploadCenter/Mayar_E/ehsan_m_nader_afghan_۳.pdf

بخش چهارم

http://www.arianafghanistan.com/UploadCenter/Mayar_E/ehsan_m_nader_afghan_۴.pdf

ادامه دارد